

Minnesanteckningar förda vid SPF Seniorerna Glanshammar medlemsmöte 2019-11-15 kl. 14.00.

Till en varm bygdegård till skillnad mot den gråa dagen utanför, kunde ordf. Börje Gustafsson hälsa dagens ca 100 besökare välkomna med dagens vers. Samtidigt välkomnades i versen dagens föredragshållare Mats Rosenberg.

Efter denna presentation kom så Mats fram på scenen och tackade för det fina välkommandet. Det slog det mesta enligt honom.

Temat var ”En resa i landskapet och tiden” och handlade om Osets och Rynninges förvandlingar från soptippar till fritids- och rekreationsområden. Mats visade sig vara en trevlig bekantskap som på ett lättsamt och kunnigt sätt lotsade oss genom de områden vi idag känner som invanda eftersom minnet kan vara kort hur det sett ut. Det här är ju också Mats skötebarn som han varit med och skapat genom träget arbete som kommunbiolog. Det hela blev en historisk vandring från mitten av 1800-talet fram till dagens datum. Det hela startade med att man på 1800-talet ville ha mer mark för odling och djurhållning för att stävja en del av fattigdomen som då rådde. Genom tre sänkningar på sammanlagt 180 cm fick man på så vis 1700 hektar ny mark.

Men det blev inte enbart odling. På 1960-talet kom Oset och på 1975 Venatippen där allt från bilar till allt annat hamnade osorterat. Inte så trevliga vyer!

Nå, dagens utseende på områdena började i blygsam skala med planer som var mer fantasier än verklighet. Målet var att omvandla soptipporna och områdena som utnyttjades av I3 till ängar med betande djur och gröna ängar.

Målet var att förändringarna skulle ske under 20 år och man började med Venatippen 1991-92 då som bekant vi hade en ekonomisk kris. En bidragande orsak till att man kom igång var att Sven-Erik Ardhage på NA var nyfiken och uppmärksammade det hela.

För att isolera soporna så lades ett en meter tjockt lerlager på som lock kompletterat med skogs- och matjord. Leran gör att vattnet rinner av högen utan att förorenas. Den metangas som bildas i högen utnyttjas idag av USÖ och kommer alltså till nytta. Man planterade också buskar av olika slag och såg till att blommor kunde etablera sig på ytorna. Idag finns också ett hus med fin utsikt ut över Hjälmarens.

Nästa blev skapandet av Rävängens och det område vi känner idag. För att få en naturlig strandlinje uppmanades grävaren att agera som om han var ”på fyllan”, dvs att det blev krokigt.

Mats visade en drönarbild från ovan och då ser man att det går en väg runt hela ängarna som en avgränsning. Innanför den bestämmer man själv vattennivå oberoende av Hjälmarens. När man inte gjorde detta i början, hade rävarna goddagar och rensade rent på allt när vattnet sjönk.

Ett delprojekt i anslutning till detta var den bro som går över Lillån. Det möjliggjordes genom att man gjorde en rustbädd av grantoppar, en meter tjock, och grovkross. Vågspellet blev sedan om det höll för en 65 ton tung mobilkran och den 25 ton tunga bron. Allt gick bra och bron är idag mycket utnyttjad.

Älängarna var ett riktigt sorgebarn med många förorenande företag. När så det sista flyttat (Statiol) så fanns massor med skräp och förorenad jord att ta reda på. Efter att man gjort saneringarna, så fylldes det på jordmassor från motorvägsbygget och marmorkross från Glanshammar. Man flyttade också ytjordlager med blommor för att få in den faunan på de åtgärdade områdena. För att ytterligare fylla på med blomsterfrön, så tog man reda på ”slättern” av ängarna vid Garphytte nationalpark. Detta spridde man sedan ut på de nya jord-

Mitt emellan vinter och höst
finns det ändå en riktig tröst
att vi snart vackra bilder ska få se
som gör att vi säkert kommer att le.

Den kände Rosenberg Mats
är hos oss i dag på plats
vilket vi är mycket förväntansfulla och glada för
när han kommer prata om det som oss nära berör.

Mycket annat kommer mötet att innehålla
där Ni bland annat mellan flera resor kan solla
innan vi ska njuta av kaffe som smakar gott
varefter vi ser om vi vunnit på vår lott.

Känn Er alla mycket välkomna hit i dag
för nu ska vi med mycket stort behag
släppa loss nämnde Mats Rosenberg
som kommer att på mötet sätta färg.

områdena och slagtröskade på plats.

Sista kapitlet i förändringarna i området är byggandet av Elektroskandia, markbytet med Myrö samt byggandet av den 800m långa och sex meter höga vallen mot söder. Växtligheten där är inspirerad av vägrenarna på Gotland och Öland. Man har också planterat 1000-tals lövträd på och vid vallen. Hjortstorp är helt ombyggt med bl.a. servering.

Mycket har gjorts förutom alla markarbeten; anläggning av 1,5 mil cykel- och gångvägar, rasthus på Venatippen, vid Rävgången och Erik Rosenbergs stuga. Det senare är ett hus flyttat från Kumla och idag en trevlig stoppunkt.

För markunderhållet står både kommunens egna djur och privata. Man har, som Mats sa, arbetat med fyra verktyglådor: Miljö, ekologi, ekonomi och psykologi!

Börje kunde efter Mats´ framförande tacka för en intressant och upplysande föreläsning.

Därefter tid för reseinformation från Lotta:

- 1-2 december är det julresa till Blå Hallen och Cinderella. Föreställningen börjar 14.00 och det är tidigare ombordstigning. Mat kl. 18.00. Kostnad 895:-. Hör med Lotta om det finns några platser kvar!.

Nya planerade resor för nästa år:

- Nordjylland/Skagen 8-10/5. 3.590:-.

- 7-12/7 Finland med Vikingline och rundtur i Finland, en sjötursrunda. 8.690:-.

- 16 oktober 10 dagar till Tyskland, Italien, Österrike med flera platser. Götlunda buss. Kostnad 11.980:-.

Ett antal redan anmälda!

- Nästa års julbord på Cinderella: Är vi intresserade av att betala 130:- extra och få sitta vid bord med vita dukar i lugnare miljö?

Det verkade som de flesta var intresserade. Lotta kollar fysiskt.

Sedvanligt kaffe med smörgåsar och parisare. Borden fint höstdekorerade. Se bilden här!

Dags för lotteridragning!

Det var standardupplägget med 8 ringar plus korg.

Korgvinnare blev Inger Strömberg på lott nr 88!

Börje kunde därefter tacka alla som varit engagerade för att dagens möte förflutet till allas trevnad!

Därefter avslutades mötet med att vi alla förenades med att sjunga **Du gamla du fria** under ledning av Berit Blomberg.

Vid anteckningarna : Kenneth Emanuelsson.

Kumla spelmän har haft 20-årsjubileum på Husaren, Kumla. Här en av våra medlemmar, Sven Ekström, under ett framträdande.

